

AZ IPARMŰVÉSZET KÖNYVE.

EM ELŐZTE MEG üres dob-
szó s nem kíséri ízléstelen
piaci lárma, pedig igazán ese-
mény, még pedig dátumos a
magyar művészet serény fejlődésében:
megjelent az *Iparművészet Könyve*.

Pompás kiállítású, kitűnő módszerrel
szerkesztett, gazdag tartalmú kötet. Be-
osztása egyszerű és világos, szövegét
alapos tudás jellemzi s megbízhatósága
mellett olvasmánynak is élvezetes, tájé-
koztat és gyönyörködtet. Képeit maga a
társulat adta. Különös gondot fordított
a szerkesztő arra, hogy első sorban ha-
zai nyilvános és magán-gyűjtemények kin-
cseiből merítse illusztrációinak anyagát.
Sokszorosító műtermeink pedig egymás-
sal nemes versenyre kelve, lelkesedéssel
végezték a rájuk bízott kényes feladatot.
Az Athenaeum is megtette a magáét a
figyelmes tiszta nyomással.

Az illusztrációknak a mi viszonyaink-
hoz képest rengeteg költségét a társulat
eddig részben saját jövedelméből, részben
a vallás- és közoktatásügyi és a keres-
kedelemügyi miniszterium segítségéből
fedezte. Ezért nem kívánt egyebet, mint
hogy a társulat tagjai a diszművet olcsó-
ban (kötetenként diszkötésben 11 koro-
náért) kaphassák.

A ki e könyvet szerkesztette, derék
munkatársaival együtt, az okos szemmel
figyelte meg a mai magyar viszonyokat
s lelkén viseli nemzeti művészetünk
sorsát; ez a dolga magában elegendő
volna, hogy nevének emlékét, becsületet
jó szándékának pedig az utókor háláját
biztosítsa művészetünk történetében.

Majd ha lesz, — bizonyos, hogy csak-
hamar lesz, — ép, egészséges, erős nem-

zeti művészetünk, akkor emlegetik ezt a
könyvet, mert ennek része lesz az ered-
ményben.

Ma még kissé csöndesebb fogadtatás-
ban részesült, semmint megérdemli. A
mikor megkaptam s mohó kíváncsisággal
átlapoztam, — bizonyosra vettem, hogy
nem győzik majd ajánlani, dicsérni, vagy
legalább is emlegetni a lapok... Néhány
sor szives általánosság volt is róla min-
den ujságban. Valaki, a közgazdasági
rovat vezetője, esetleg a sporttudósító,
vagy a színházi referens, szóval az, a
kinek éppen a kezébe került, meg is említ-
tette, hogy megjelent egy szép képes-
könyv s jön még utána kettő... Furcsa!
Hisz' ha ez a könyv a német, az angol,
vagy a francia piacra kerül, — a hol sok
érdemes kolléga közé érkeznék, — még
ott is szenzációt kelthetne, s tessék,
nálunk, — a hol olyan egyedül van, —
nálunk alig vették észre és úgy fogadták,
mintha hemzsegne a hasonló munka!...

Biz ez furcsa, de nem volna égető
szükség az ilyen munkákra, ha az ilyen
munkákat már teljesen érdemük szerint
tudná megbecsülni kritikánk és közönsé-
günk. Azt hiszem, a szerkesztőt s munka-
társait sem lepte meg a csendes fogad-
tatás; eleve tisztában voltak azzal, hogy
a magyar művészet jövőjét szolgálván,
nagyon sommás lesz a jelen elismerése.
A térítő nem áltatja magát, hogy hozsan-
nával fogadják.

Bizvást kimondhatjuk, hogy hasonló
munkát az idegen művészeti irodalomban
sem találunk. Nem találunk ilyent együtt,
ilyen praktikus ökonómiával markolva
össze. Külön-külön, — leszámítva termé-
szetesen a magyar vonatkozású dolgo-
kat, — mindenik műfajnak van az ide-
genben gazdag irodalma (például, hogy
egyebet ne említsünk, ott a Quantin-
féle Bibliothèque de l'Enseignement des
Beaux-Arts), de arra nem tudunk példát,

hogyan az iparművészet minden ágát ilyen szerves egésszé foglalják, bizonyos fejlődési egymásutánt követve a tárgyalás sorrendjében.

Nem csodálkozunk, sőt természetesen találjuk, hogy e vállalkozást a *Magyar Iparművészeti Társulat* kezdte s elnöke, a magyar Wallace, *Ráth György* vezeti.

A Magyar Iparművészeti Társulat, — egyike a legegészségesebbeknek a mi társadalmi intézményeink között, — minden funkciójával rászolgál, hogy gyönyörködünk a dolgában és megdicséreljük érte. A kik azt a Társulatot vezetik, azok — noha nem mind mai legény, remekül fiatal, mai emberek s nem a látszatért dolgoznak. Okos óvatossággal, céltudatosan, és a mi fő, a magyar szükség helyes mérlegelésével, modern munkát végeznek. Követelnek kritikával, de előbb tanítanak, emlegetik az ideált, de megmutatják az oda vezető utat is. És a mit csinálnak, azt kevesebb lármával, becsületesen, őszintén, csakugyan azért cselekszik, a mit programjukban vallanak s nem az egyes vezetők iparkodnak a kör emlegetésével kisdéd magáncélocskáikat elérni.

A szándékot pedig, a mi e munka kezdetében a Társulatot vezette, a célt, a mit meg akarnak közelíteni vele, *Ráth György* mondja el:

Az iparművészet, a múlt század elején még a „nagy művészetek“ mostoha testvére, a század végén „hirtelen, szinte csudálatos föllendüléssel a képzőművészet többi ágának egyenrangú társává küzdötte fel magát. Kibontakozott a régi hagyományok befolyása alól... megszületett a modern stílus. Miként a természetben nincs ugrás, úgy az új reform is csak annyiban rejti magában az állandóság, az életerő csíráit, a mennyiben a fokozatos fejlődés elévülhetetlen törvényeit követi. Úgy lehetünk tehát csak teljességgel megértői és részesei a hatalmas mozgalomnak, a mely mindnyájunk mindennapi életét, környezetét, otthonát legközvetlenebbül érinti, ha e művészet

annyiféle ágának multjával, szakadatlan fejlődésével megismerkedünk. Könyvünknek ez a célja. Egyes, magukban zárt fejezetei összességükben lehetőleg hű képét kívánják nyújtani az iparművészet teljes körének. A történeti fejlődés föltüntetésével párhuzamosan mindegyik fejezet a technikai eljárások titkaiba is beavat. Föltétlen szabály volt, hogy olvasóink minden egyes iparművészeti ágról, — melyet hazánkban kisebb vagy nagyobb mértékben művelnek vagy műveltek, — részletes képet nyerjenek, a mennyiben azt az ismert és ez alkalommal fölkeresett, bár többnyire hézagosságot lehetővé tették. Trefort Ágoston arcképét tettük könyvünk élére. A tág látókörű államférfiú volt az első, a ki a hazai iparművészet fejlesztését, sőt nagyrészt épenséggel megteremtését az Iparművészeti Társulat alapításával egyenes céljául tűzte ki.

Így szövegezte a követendő programot *Ráth György*, a ki nemcsak szereti, megbecsüli, gyűjti a szépet (övé az egyik legdúsabb és legválogatottabb művészeti kollekción hazánkban), de alaposan ért is a művészethez. A könyv egyik legbecesebb, nagy tanulmányozásra és szakavatott kutatásra valló fejezetét ő írta *Az érem-ről*, oly kimerítően adva az érem történetét, hogy kitelnék már az ő fejezetéből egy külön becses kötet.

Ebben az első kötetben, — amelyet nyomon követ esztendőre a második s a befejező harmadik kötet, — hat tanulmány van, szinte háromszáz szövegkép és kilencvenegy melléklet, heliogravúr, fénynyomat, alagrafia, színes könyvnyomat, három színnel készült kép, eredeti rézkarc, egyszerű és színes fametszet.

A három kötet tartalma a következő:

A megjelent első kötetben *Gróh István*, az iparművészeti iskola tanára ismerteti a *Művészi stílusok fejlődését*. Helyes bevezetés ez, a következő egész anyag megérthetőségéhez, vezető fonalat ad az olvasó kezébe s kerettel szolgál, a miben

elhelyezheti a szerzendő ismereteket. Gróhnak kényes munka jutott. Óriási anyagból kellett kiválasztania a legjellemzőbbeket s korról-korra, népfajtól-népfajhoz haladva, meg kellett találnia a zökkenő nélkül átvezető utakat, a rejtett vagy felismerhetőbb rokonságot, a mi egyik stílust a másiktól magyarázza. A modern művészethistória vívmánya, hogy ma már alig akad elszigetelt stílus; a kutatók megkeresték s néha genálisan lelték és értették meg a rokonságokat. Éppen erről nyújt sikerült képet Gróh és nagy a tanúság éppen ebben a mi számunkra, a kik manapság kissé talán már erőszakosan keressük a nemzeti stílust. Ő sorra veszi az ó-kor keleti népeit, a görög s római művészi alkotásokat, a középkori építési stílusokat, a renaissance, a barokk, a rokokó s az empire változatait, hogy végül a magyar ornamentikához érkezhessék. Magvas, tömör, kellően tájékoztató.

Egyik gyöngye az első kötetnek nagy-érdemű historikusunk, *Marczali Henrik* fejezete az *Iparososztály fejlődéséről Magyarországon*. Valóságos esszenciája ez — hatalmas tudás, anyagismeret, adatbiztosság és csálhatatlan tájékozottság, — a céhek történetének. Néhány lapon megismertet a magyar ipari tevékenység főirányait s a mit ad, abból egy kis utánjárással vaskos könyvet írhat az ilyen mester tanítványa. És olvasmányának is kedves a Marczali dolga.

Harmadik a sorozatban *Ráth György*. Meglepő, hogy mily gazdag szakavatottsággal ír az *Érem-ről*. Nemzetgazdasági és meteorológiai, arkeológiai és művészettörténelmi, kémiai, metallurgiai s technológiai jártassága segíti őt, hogy annyi biztossággal igazodjék el a sok apró holmi közt.

A terjedelmes értekezés voltaképpen két nagy témát karol fel: a forgalmi érmek- s az emlékérmeket, melyeknek rokonsága, más-más rendeltetés mellett, csakis az anyagnak és a technikának egyformaságában rejlik. Halljuk most a szer-

zöt, miként részletezi a maga elé tűzött feladatát: Ez — mint mondja — lényegileg nem más, mint az érmelés több mint harmadfél évezredes multjának s jelenlegi állapotának tömör ismertetése, művészi és technikai, azaz iparművészeti szempontból, tájékoztatásul a művelt laikus számára. Vissza kellett vezetnie az olvasót a pénz eredeti forrásához, az egyszerű csereviszonyhoz, meg kellett vele ismertetni az alapot, melyben a különböző éremrendszerek gyökereznek, hogy aztán átkalauzolhassa az összes fejlődési fokozatokon és korszakokon. Némiképp hosszabban állapodik meg annál a korszaknál, a midőn a művészet szelleme általában minden használati tárgyra rávetette fényét; ellenben mellőzte a művészi értéket nélkülöző azt az éremanyagot, melynek csak a pusztán numizmatikai szempont kölcsönöz értéket. A könyv programjához képest behatóan foglalkozott a bennünket első sorban érdeklő magyar éremüggyel. Végül körülményesen kiterjeszkedett azokra az éremszerű alkotásokra, melyeknél a praktikus követelmények nem korlátozzák munkájában a művészt: vagyis a medaillokra, — hogy most, midőn az emlékéremnek jelentősége folyton emelkedőben van s az nemcsak a történelmi fontosságú eseményeket, hanem a magánélet nevezetesebb fázisait is, a születéstől kezdve az elhalálozásig hivatva van megörökíteni, módot nyújtson olvasóinak, hogy ezt az új művészi mozgalmat céltudatosan méltányolhassák.

Áldásy Antal dr. a *Pecsét*-tel foglalkozik, Az Érem e gyermekével, sorra szedve a bullákat, az arany-, ólom- s ezüstpecsétet, a pecsétetek típusait, a pecsétetek vésési módját s végül a pecséthamisításokra is kiterjeszkedik.

A *Mozaik*-ról a művészetek egyik legkedvesebb s legművészebb írója, a pompás pennájú, poéta lelkű *Lyka Károly* ír. Remekül válogatta össze munkatársait a szerkesztő. Kénytelen vagyok őket úgy dicsérni, hogy szinte tószt

lesz ebből a kis ismertetésből. Igazol majd, a ki elolvassa a könyvet. Például ezt a fejezetet, a Lykát. Hogy milyen lelkiismeretesen megtanulta előbb tárgyát! Nem hiányzik abból adat s olvasás közben nem is vesszük észre, milyen alapos. Így kell írni, ha azt akarjuk, hogy publikuma is legyen az írásunknak. Főként pedig, így kell írni művészetről, ha azt akarjuk, hogy láttatja legyen a munkának. A ki magyarul ír a művészetről, ott lássa maga előtt mindig, az íróasztala mellett, azt a magyar közönséget, a nagy közönséget, a mindenkit, nem pedig az egyes amatőröket, — azt a magyar közönséget, a kinek alig tegnap kezdtek művészetről okosan beszélni. És jusson eszébe szüntelenül annak, a ki magyarul ír a művészetről, hogy mennyi járatlanságot palástoló svihák frázist találtak föl most hirtelenében, tegnap óta ennek a szívesen érdeklődő magyar közönségnek!

Érdekes, tanulságos fejezet a két következő is, a *Sokszorosító művészet-ről*. *Éber László* ismerteti a külföldi fejlődését és a technikai eljárásokat, *Czakó Elemér* pedig a sokszorosító művészet hazai történetét.

Ha nem kerülgetjük a dolgot, — s minek kerülgetnök?! — be kell vallanunk: ez a fejezet talán hirtelenében a legszükségesebb! A magyar közönség kilencvenkilenc százaléka tájékozatlan e téren. Fametszet, rézmetszet, rézkarc, acélmetszet, könyomat, stb. között kevesen, veszedelmesen kevesen tudnak különbséget tenni, annyira, hogy a remekket alig különböztetik meg a vásári tucat holmitól. Fokozzák még a bajt a mindinkább tökélesbedő mechanikai sokszorosító eljárások, a melyekről majd a munkának egy bővebb fejezete szól. Ez általános tájékozatlanság miatt kész préda a magyar publikum a sokszorosított képekkel seftelő lelkiismeretlen üzéreknél. Elszomorító az, hogy nemcsak a vidéken, de egy-egy előkelőbb pesti otthonban is micsoda seprű alá való szemét lóg a

falon s ha megkérdezzük, kisül, hogy drágán fizették meg, olyan drágán, hogy azon a pénzen eredeti művészi alkotást vásárolhattak volna.

A ki elolvassa, de úgy, ahogy az ilyesmit olvasni kell, *Éber* és *Czakó* dolgát, azzal nem boldogul majd olyan könnyen a képekben utazó vigéc s kevesebb kára lesz a virágzó kép részlet-vásárlásból a magyar művészetnek is.

Ilyen az első kötet.

Mint láttuk ebben azokat a művészi iparágakat ismertük meg, keletkezésük időrendje szerint, a melyek a Grand Art- s az Art appliquének mesgyéjén állanak. Ide tartozik még a második kötet két első cikke: az egyiket írja *Varju Elemér*, a Nemzeti Múzeum könyvtárának segédőre, a kiváló bibliografus, a *Miniaturáról*; *Ráth István dr.* a *Glyptikáról*; Ezután értekezik *Wartha Vince* az Agyagművészetről és az Üvegről; ismét *Lyka Károly* az Üvegfestés-ről; továbbá *Gaul Károly*, a faterknologia magántanára a műegyetemen, ismerteti a *Butort*, *Divald Kornél* a *Fafaragást* és a *Lakkot*, *Diner-Dénes József* a *Csontfaragást*.

A harmadik kötetet bevezeti *Edvi Illés* Aladár felső ipariskolai igazgatónak magvas cikke a Fémek szerepéről az Iparművészetben és a Vasról; a Bronzról ír *Éber László dr.*; *Mihalik József* az Ötvösségről és a Zománról; *Nagy Géza* a Fegyverekről; a Szövőiparról az Iparművészeti Múzeum igazgatója, a kinek iparművészetünk mindegyre több háálával tartozik, *Radács Jenő*. *Dézi Lajos dr.* a könyvkötést ismerteti majd, *Szóllósy Mihály* a Sokszorosítás modern eljárásait s *Meller Simon dr.* a Modern iparművészetet.

Egész könyvtár!

És egyelőre nem kívánok a magyar iparművészetnek többet, mint azt, hogy ez a három kötet ne hiányozzék egyetlen olyan családból asztaláról sem, a hol szeretik a szépet s a hol gyermek van, a kinek egyelőre legalább is a nemzeti mű-

HG. ESZTERHÁZY ANTAL
ARANY JÁTEKBÁRCÁJA.

MÁTYÁS
MAGYAR KIRÁLY
NAGY PECSÉTJE.

ULÁSZLÓ 1499-DIKI TALLÉRJA.

Ráth Gy. Az Iparművészet Könyve c. munkájából.

BECK Ö. FÜLÖP.
BUSBACH PÉTER
MELLKÉPE (1899).

BECK Ö. FÜLÖP.
PLAQUETTE.

FRANGES RÓBERT.
Bikát vezető férfi.

BECK Ö. FÜLÖP.
PLAQUETTE.
Aratás (1898).

Ráth Gy. Az Iparművészet Könyve c. munkáiából.

FRÉDÉRIC CHARLES
VICTOR DE VERNON.
Lajos Fülöp Róbert orleansi
herceg és nejének Mária Dorottya
Amália főhercegnőnek kettős
mellképe.

BÖHM JÓZSEF D.
DR. BENE FERENC ARCKÉPE.

FRÉDÉRIC CHARLES VICTOR
DE VERNON
PLAQUETTE (1900).

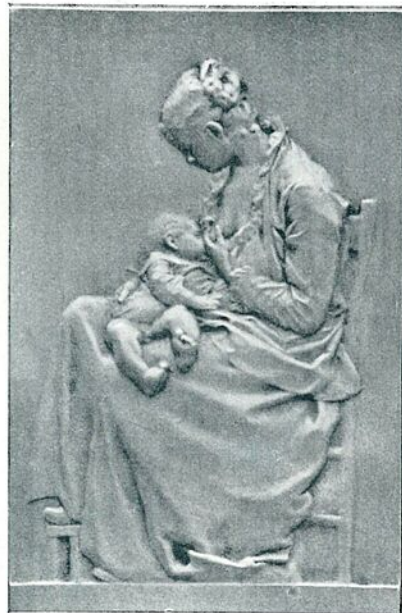
BÖHM JÓZSEF D.
ALBERT EDWARD WALESÍ
HERCEG ARCKÉPE.

SCHWARTZ ISTVÁN.

ANDRÁSSY GYULA GRÓF
MELLKÉPE.

Ráth Gy. Az Iparművészet Könyve c. munkájából.

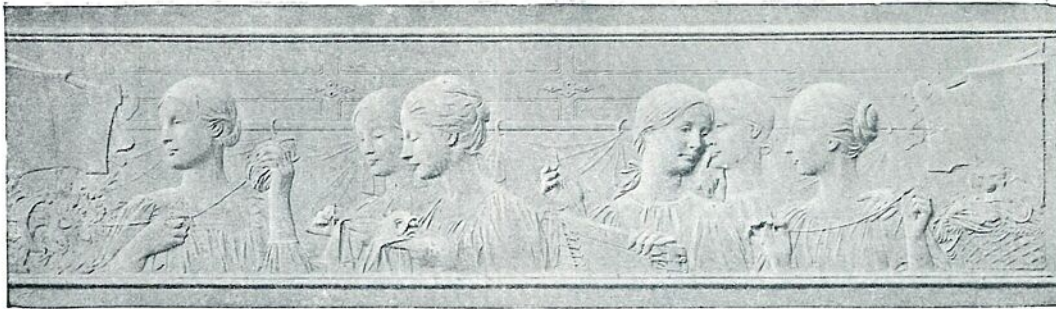

ALEXANDER CHARPENTIER.
 PLAQUETTE.
 Kis leány arzképe;
 a hátlapon gyermekét szoptató anya.

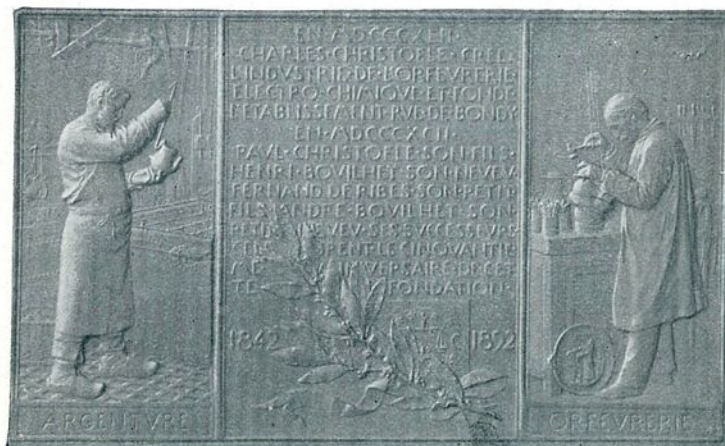
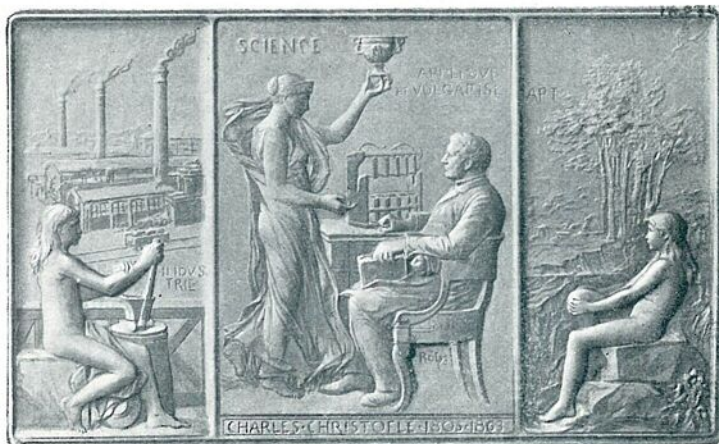
SCHARFF.
 Plaque egy bécsi mosóné
 arzképével.

Ráth Gy. Az Iparművészet Könyve c. munkájából.

FR. CHARLES VICTOR
DE VERNON.

EGY GYŰSZŰ FRIESE
(NAGYÍTVÁ).

OSCAR ROTY, PLAQUETTE
A CRISTOFLE CÉG
SZÁZÉVES FŐNÁLLÁSÁNAK EMLÉKÉRE.

Ráth Gy. Az Iparművészet Könyve c. művéből.

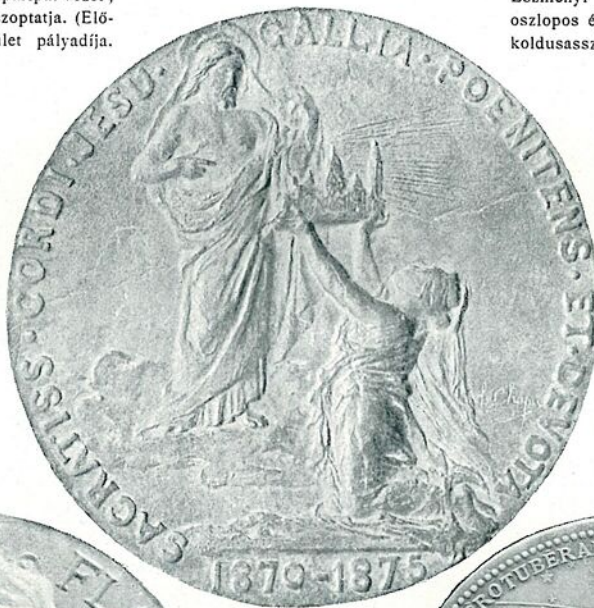

CHARLES-JEAN-MARIE DEGEORGE.
Tájképi környezetben lovász paripát vezet;
a háttérben kanca csikáját szoptatja. (Elő-
lap.) A lótenyésztő egyesület pályadíja.

BAPTISTE-DANIEL DUPUIS.
Eszményi női alak segítségével siet egy
oszlopos épület lépcsőjén gyermekével ülő
koldusasszonynak. (Előlap.)

HENRI-MICHEL-ANTOINE
CHAPU.

A térdelő Franciaország a
párisi Sacré-Coeur templom
mintáját följánlja
az Üdvözítőnek.

ALPHÉE DUBOIS.
CAMILLE FLAMMARION.
(Előlap 1900.)

ALPHÉE DUBOIS.
Phoebus Apolló quadrigáján a
Nap gömbjére mutat. (Hátlap.)

Ráth Gy. Az Iparművészet Könyve c. munkájából.

FELVIDÉKI PARASZTMAJOLIKÁK.

HABÁN TÁNYÉR
A XVIII. SZÁZADBÓL.

AZ ORSZ. IPARMŰVÉSZETI MŰZEUM
GYŰJTEMÉNYÉBŐL.

Ráth Gy. *Az Iparművészet Könyve c. munkájából.*

SZENT HUBERTUS.

DÜRER ALBRECHT RÉZMETSZETE.

Ráth Gy. Az Iparművészet Könyve c. munkájából.

vészlet áhítására, utóbb pedig annak megértésére és megbecsülésére akarnak megtanítani.

Ha az a gyermek esetleg már harminc, negyven esztendő, akkor se késő, hogy ilyesmit tanuljon.

Malonyay Dezső.

*

A nagy súly, a melyet e cikk szerzője itéletének tulajdonítanak, eloszlatja aggodalmainkat, hogy illő-e, hogy a társulat hivatalos lapjában közöljük a dicséretet, a melylyel működését jeles műkritikusunk méltatja.

Örömmel konstatálhatjuk, hogy a valósággal szemben, az igen tisztelt szerző kissé túlkomoran ítéli meg közönségünket s időszaki irodalmunkat. Mert — tisztelt tagtársaink dicséretére legyen mondva — az Iparművészet Könyve nagy érdeklődést keltett s tagjaink közül számosan — köztük sok illusztris névnek viselője — közvetlenül a megjelenés után megrendelte a valóban értékes díszművet. Folyóirataink egy része pedig, mint tudjuk, csak a jövőben közli a műről szóló ismertetést. Egyébként azon leszünk, hogy Az Iparművészet Könyvéről szóló, számba jövő ismertetésekről egyik közelebbi füzetünkben t. olvasóinknak beszámoljunk.

A szerk.

EX LIBRIS.

Memrég, hogy Angliából hazaköltöztem, rendezni kezdtem kis bibliotékámat. Esténként katalógizálva a könyveket, azokba ex libriseim ragasztgattam. Ilyenkor egyszer látogatóim jöttek. Meglepte őket munkálkodásom s kíváncsian kérdezték mi az az apró rajzocska, melyet minden könyvem táblájának belső oldalára ragasztottam. Engem ez a kérdés még jobban meglepett.

Londonban, hol a középosztály oly rendkívüli műérzékkel és izléssel bír, a hol majd minden házban találni egy kitűnően rendezett könyvtárt, ott ex librise ügyszólván mindenkinek van. Túlfinomult izlésük nem engedi, hogy könyveikbe beírják neveiket, vagy hogy — a mi nálunk rettenetesen divó barbárság, — gummi-bélyegzők kék festékével tegyenek tönkre egy könyvet.

Az ex librisnek multja, története van. Körülbelül Dürer Albert idejében kezdtek használni s igen érdekes példányok maradtak fenn magától a nürnbergi mestertől is. Sokáig a címereket használták ezek díszül; vagy néha egy-egy mottót is. Ép úgy, mint azon időben a kiváltságos családok azzal ékítették kapubejárataikat, festett üvegablakaikat, edényeiket és szolgaszemélyzetük ruházatát is.

Régi kézíratos könyvekbe maga a művész vagy íróleák festette bele az ex librist, holmi finom dekoratív-motívummal, aranyos cirádával ékesítve. Később fába, rézbe metszve használták azokat.

Különösen az ezerhétszázados években divatozott az ex librisek használata a francia udvaroknál, mikor mindenben a szépet, művészt keresték, mikor a mindennapi életnek csodálatos bájt adott a művészemberek működése. Bájos, kecses ornamentek, Ámorkák, szallagos fáklyák, szívek, limonádés citátumok ékítették azokat.

A mult század első felében, mikor már a könyv olcsóbb és így hozzáférhetőbb lett, nagy mennyiségben készültek a jobb-rosszabb rajzokkal ellátott ex librisek a nyugati országokban s a mi főuraink közül azok, a kik külföldön jártak vagy éltek, mint az Esterházyak, Marcibányiak, Apponyiak, Huszárok, Simonyiak hozták magukkal haza az első példányokat.

A sokszorosítási technika fejlődésével mindinkább terjedt az ex libris is. S mikor nemcsak fejedelmi udvarok, gazdag monostorok és kiváltságos főúri és nemesi családok birtak könyvtárakkal, az ex librisek dekorációja nem a címer lett.

A tulajdonos egyéni izlése, foglalkozása, literális műveltsége határozta meg, mivel díszítse ex librisét. Persze, voltak, a kik túlzásba estek és olyan symbolumokat kezdtek használni, a mely éppenséggel nem megy össze a könyvdiszítő ex libris karakterével. Lévén valaki például nagy biciklista, azért annak a rajza bizony alig fér össze kedvenc poétájának könyvdíszével.